

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

14 DECEMBRE 1993

**Proposition de résolution concernant le
Tribunal international contre les cri-
mes de guerre en ex-Yougoslavie****(Déposée par M. Benker et consorts)**

DEVELOPPEMENTS

Depuis un an déjà, des voix se sont élevées dans tous les pays démocratiques en faveur d'un Tribunal international contre les crimes de guerre en ex-Yougoslavie et pour l'institution successive d'un tribunal international permanent.

Cette initiative a connu un premier succès puisque les juges et le procureur général ont été finalement désignés et qu'ils ont procédé à l'ouverture formelle et à la mise en fonction de ce nouvel instrument international de justice.

Plus de mille parlementaires, des dizaines de membres de gouvernement, 25 lauréats du Prix Nobel ont adhéré à l'appel lancé il y a quelques mois. A New York, au début du mois de novembre, une délégation de signataires, conduite par Emma Bonino, et composée, notamment, de parlementaires de la Bosnie, du Monténégro et de la Croatie, a remis à M. Boutros-Ghali les signatures recueillies dans le monde entier. L'échange de vues a été très positif et a mis en lumière une substantielle convergence quant à la signification du tribunal pour l'ex-Yougoslavie et quant à la nécessité d'arriver rapidement — et déjà, si possible en

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1993-1994

14 DECEMBER 1993

**Voorstel van resolutie betreffende het
Internationaal Tribunaal voor de oor-
logsmisdaden in ex-Joegoslavië****(Ingediend door de heer Benker c.s.)**

TOELICHTING

Sedert een jaar gaan er in alle democratische landen stemmen op ten gunste van een Internationaal Tribunaal voor de oorlogsmisdaden in ex-Joegoslavië en, daarop aansluitend, de instelling van een vast internationaal tribunaal.

Dit initiatief heeft een eerste succes geogen met de uiteindelijke aanwijzing van de rechters en de procureur-generaal, die dit nieuwe internationaal rechts-instrument officieel hebben ingesteld en in werking doen treden.

Meer dan 1 000 parlementsleden, tientallen regeringsleden, 25 Nobelprijswinnaars hebben zich aangesloten bij de oproep van enkele maanden geleden. Begin november heeft te New-York een delegatie ondertekenaars onder leiding van Emma Bonino en met ondermeer de deelname van parlementsleden van Bosnië, Montenegro en Kroatië, de over de hele wereld verzamelde handtekeningen overhandigd aan de heer Boutros-Ghali. Uit een zeer positieve gedachtenwisseling is gebleken dat er een fundamentele gelijkgezindheid bestaat over de betekenis van het Tribunaal voor ex-Joegoslavië en over de noodzaak

1995, à l'occasion du cinquantième anniversaire de la fondation des Nations Unies — à la constitution d'un Tribunal international permanent.

Malheureusement, les hypothèques ne manquent pas quant aux possibilités qu'aura le Tribunal international pour l'ex-Yougoslavie de remplir effectivement sa mission. En effet, nombreux sont ceux qui voient dans cette nouvelle institution internationale une sérieuse entrave à une résolution du conflit basée sur une division ethnique de la Bosnie. Une option politique qui prend acte, en les sanctionnant, des résultats de la politique fondée sur la force, l'agression, la violence et le nettoyage ethnique, mise en œuvre par le régime de Belgrade et de Zagreb et qui s'accommoderait difficilement de voir tout d'un coup certains négociateurs se transformer en inculpés ayant à comparaître devant la nouvelle cour internationale.

Un scénario qui, tout l'indique, s'est sensiblement renforcé au cours de ces dernières semaines, en particulier suite à la nouvelle proposition de négociations fondée sur un nouveau « marchandage » : de petites concessions territoriales de la part des Serbes au « bénéfice » des Musulmans contre une levée progressive des sanctions internationales contre la Serbie-Monténégro.

C'est dans un tel contexte que s'inscrivent les difficultés rencontrées par l'O.N.U. pour trouver une solution à la question du financement du tribunal. Des difficultés qui ont contraint le secrétaire général des Nations Unies à instituer un fonds spécial ouvert aux contributions volontaires des Etats.

Dans cette situation particulièrement difficile, nous pensons — même si nous savons que cela n'est pas suffisant — qu'il faille parer au plus pressé, autrement dit, tenter de bloquer les tentatives en cours visant à vider le tribunal de sa substance.

Nous demandons que notre gouvernement contribue de façon volontaire et unilatérale au fonds spécial pour le tribunal *ad hoc*, institué par M. Boutros-Ghali.

Il est clair qu'une telle initiative, si elle se multiplie en Europe, ne manquera pas de donner un nouvel élan au Tribunal international.

Paul-Joseph BENKER.

*
* *

om snel — en indien mogelijk reeds in 1995 naar aanleiding van de vijftigste verjaardag van de oprichting van de Verenigde Naties — een vast Internationaal Tribunaal in te stellen.

Jammer genoeg blijven er dreigingen rusten op de mogelijkheden voor het Internationaal Tribunaal voor ex-Joegoslavië om zijn opdracht daadwerkelijk te vervullen. Velen zien in deze nieuwe internationale instelling immers een ernstige hinderpaal die een oplossing van het conflict op basis van een etnische opleiding van Bosnië in de weg kan staan. Als men deze politieke lijn volgt, bekrachtigt men de resultaten van de politiek van macht, agressie, geweld en etnische zuiveringen waartoe de regimes van Belgrado en Zagreb hun toevlucht hebben genomen en die moeilijk te verzoenen is met de gedachte dat sommige onderhandelaars plots kunnen veranderen in verdachten die voor het nieuwe Internationaal Tribunaal zullen moeten verschijnen.

Alles wijst erop dat dit scenario in de loop van de laatste weken erg waarschijnlijk is geworden, in het bijzonder naar aanleiding van het jongste onderhandelingsvoorstel op basis van een nieuwe « koehandel » : kleine territoriale concessies vanwege de Serviërs « ten gunste » van de Moslims tegen een geleidelijke opheffing van de internationale sancties tegen Servië-Montenegro.

De moeilijkheden van de U.N.O. om een oplossing te vinden voor de kwestie van de financiering van het tribunaal moeten tegen deze achtergrond gezien worden. Deze moeilijkheden hebben de secretaris-generaal van de Verenigde Naties ertoe gedwongen een speciaal fonds op te richten en het open te stellen voor vrijwillige bijdragen van de Staten.

Bij deze bijzonder moeilijke toestand menen wij, ook al weten we dat zulks niet voldoende is, dat in het allernoodzakelijkste moet worden voorzien, met andere woorden, dat iets moet worden gedaan om de huidige pogingen te verijdelen die erop gericht zijn het tribunaal in zijn wezen aan te tasten.

Wij verzoeken onze Regering op vrijwillige en unilaterale basis bij te dragen tot het bijzonder fonds voor het *ad hoc*-tribunaal dat door de heer Boutros-Ghali opgericht is.

Indien een dergelijk initiatief navolging krijgt in Europa, zal het ongetwijfeld een nieuwe impuls geven aan het Internationaal Tribunaal.

*
* *

PROPOSITION DE RESOLUTION

Le Sénat,

Considérant :

— que le travail de la Commission d'experts qui enquête sur les violations du droit international humanitaire commises en ex-Yougoslavie, instituée par la résolution 780 du 6 octobre 1992, risque de ne pas pouvoir agir, à défaut de financement, avec l'urgence et la profondeur nécessaires;

— que le secrétaire général des Nations Unies a institué un fonds *ad hoc*, en soutien aux activités de la Commission d'experts, lequel fonds, nonobstant la demande de la Commission de disposer de 1,8 million de dollars, est doté actuellement d'un million de dollars seulement versés par le Canada, le Danemark, la Nouvelle Zélande, la Norvège, la Suède, les Etats-Unis et les Pays-Bas;

— que les Nations Unies ont, jusqu'ici, attribué 500 000 dollars seulement pour les activités du Tribunal *ad hoc* pour les crimes de guerre dans l'ex-Yougoslavie institué par le Conseil de Sécurité par sa résolution 827 du 25 mai 1993 et inauguré à La Haye le 17 novembre;

— que le secrétaire général a présenté à l'Assemblée générale un projet de budget de 35 millions de dollars (annuel) pour le financement dudit Tribunal;

— que l'Assemblée générale des Nations Unies, et en particulier le Ve Comité, n'ont pas encore décidé si les sommes nécessaires à l'activité du Tribunal devaient être comprises dans les rubriques du bilan ordinaire des Nations Unies, comme cela a été établi par la résolution 827 ou si elles devaient être fournies par des contributions volontaire des Etats membres;

— que pour surmonter cet obstacle réel, le secrétaire général a été obligé d'instituer un Fonds spécial afin de garantir le fonctionnement effectif du Tribunal, invitant les Etats membres à y contribuer de la façon la plus large et le plus rapidement possible;

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

Overwegende:

— dat de Commissie van experts die een onderzoek instelt naar de schendingen van het internationaal humanitair recht in ex-Joegoslavië, ingesteld bij resolutie 980 van 6 oktober 1992, bij gebrek aan financiering mogelijk niet zou kunnen optreden met de vereiste spoed en grondigheid;

— dat de secretaris-generaal van de Verenigde Naties een *ad hoc*-fonds heeft ingesteld ter ondersteuning van de werkzaamheden van de Commissie van experts, een fonds dat ondanks het verzoek van de Commissie om over 1,8 miljoen dollar te kunnen beschikken, op dit ogenblik slechts begiftigd is met 1 miljoen dollar, gestort door Canada, Denemarken, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Zweden, de Verenigde Staten en Nederland;

— dat de Verenigde Naties tot op heden slechts 500 000 dollar toegekend hebben voor de werkzaamheden van het *ad hoc*-Tribunaal voor de oorlogsmisdaden in ex-Joegoslavië, ingesteld door de Veiligheidsraad bij resolutie 827 van 25 mei 1993 en in werking gesteld in Den Haag op 17 november;

— dat de secretaris-generaal aan de Algemene Vergadering een ontwerpbegroting van 35 miljoen dollar jaarlijks heeft voorgelegd voor de financiering van dit tribunaal;

— dat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, en in het bijzonder het Vijfde Comité, nog niet beslist heeft of de nodige fondsen voor de werkzaamheden van het tribunaal opgenomen moeten worden in de gewone balans van de Verenigde Naties, zoals bepaald door resolutie 827, dan wel of zij geleverd dienen te worden door de vrijwillige bijdragen van de Lid-Statens;

— dat de secretaris-generaal zich om deze feitelijke hinderpaal uit de weg te ruimen verplicht heeft gezien een speciaal fonds in te stellen teneinde de effectieve werking van het tribunaal te waarborgen, en de Lid-Statens uitgenodigd heeft om zo ruim en zo snel mogelijk hun bijdrage te leveren;

Engage le Gouvernement à contribuer financièrement et au moyen d'autres ressources au Fonds pour la Commission d'experts pour les enquêtes sur les crimes commis en ex-Yougoslavie et au Fonds pour le Tribunal *ad hoc* pour les crimes commis en ex-Yougoslavie.

Paul-Joseph BENKER.
Wilfried MARTENS.
Philippe MAHOUX.
Herman DE CROO.
Andrée DELCOURT-PETRE.
Hervé HASQUIN.
Jef ULBURGHS.
Nelly MAES.
Claude DESMEDT.

Dringt er bij de Regering op aan met geldelijke en andere middelen bij te dragen tot het Fonds voor de Commissie van experts voor het onderzoek naar de misdaden in ex-Joegoslavië en tot het Fonds voor het *ad hoc*-Tribunaal voor de oorlogsmisdaden in ex-Joegoslavië.